

Ekonomiska konsekvenser

Registermyndigheten ska inspektera ett sjukhus eller en tjänstenhet för krävande socialvård innan en anteckning görs i registret, utom om enheten tillämpar kvalitetsprogrammet för social- och hälso-tjänster (SHQS), systemet ISO 9001 eller något annat motsvarande certifierat kvalitetsstyrningssystem.

År 2016 var antalet offentliga sjukhus och hälsovårdscentralers vårdavdelningar som kommer att omfattas av förhandsinspektion eller certifiering totalt 255. Dessutom finns det verksamhet som kan klassas som sjukhus- eller hemsjukhusverksamhet vid cirka 140 privata tjänstenheter. Det har beräknats att antalet privata enheter för krävande socialvård är cirka 350 och antalet offentliga enheter cirka 180.

Med stöd av gällande lagstiftning har tillstånds- och tillsynsmyndigheten inspekterat ovannämnda privata enheter för krävande socialvård. Den myndighet som är underställd kommunens hälsovårdsnämnd har förhandsinspekterat alla de enheter som omfattas av lagstiftningen om privat hälso- och sjukvård. Till denna del medför kravet på förhandsinspektion eller befintlig certifiering inga extra kostnader för dessa parter när det gäller nuvarande enheter. Det föreslagna förfarandet får inte heller några konsekvenser för de kostnadsbesparingar som bortfallet av kommunernas inspektionsskyldighet medför. För tillstånds- och tillsynsmyndigheterna är förfarandet kostnadsneutralt såtillvida att de avgifter som tas ut för förhandsinspektionen motsvarar inspektionskostnaderna.

Registreringen av de nämnda nuvarande offentliga enheterna kommer att kräva antingen ett befintligt certifierat kvalitetsstyrningssystem eller att en förhandsinspektion företas, eftersom ingen förhandsinspektion har krävts enligt gällande lagstiftning. Med utgångspunkt i inspektionskostnaderna för de nuvarande privata verksamhetsenheterna för socialtjänster dygnet runt kommer inspektionsavgifterna för de offentliga sjukhusenheterna och enheterna för krävande socialvård att vara sammanlagt cirka 540 000 euro. Utöver detta medför de arbetstimmar som de enhetsanställda som deltar i inspektionen lägger ned på den kostnader för enheterna. Om man antar att bedömningen kräver en arbetsinsats på åtta timmar av en person i ledande ställning vid enheten och att kostnaden för personens enhetstimme är 80 euro, betyder det att de inspekterade enheternas kostnader blir totalt cirka 280 000 euro. Denna kostnad på sammanlagt 820 000 euro blir en ny kostnad som inspektionskravet medför för de offentliga enheterna. I bedömningen har man dock inte beaktat att även vissa av de offentliga enheterna kanske redan använder certifierade kvalitetsstyrningssystem. Då föranleder dessa enheter inte inspektionskostnader, vilket sänker den totala kostnaden.

De privata tjänsteproducenternas kostnader för nya verksamhetsenheter inom krävande socialvård förblir ungefär desamma som för närvarande, om tjänsteproducenten inte använder något certifierat kvalitetsprogram och anteckningen i registret kräver en förhandsinspektion. När det gäller offentliga och privata tjänsteproducenters sjukhusenheter samt de offentliga tjänsteproducenternas enheter för krävande socialvård medför det föreslagna förfarandet nya kostnader i form av antingen förhandsinspektion eller certifieringsförfarande. Inspektionsavgifterna enligt de nya förfarandena har i bedömningsskedet ännu inte fastställts, men till exempel 2017 är inspektionsavgiften för socialtjänster som tillhandahålls dygnet runt 1 250 euro. Utöver det måste de resurser som tjänsteproducenten använder vid inspektionen också beaktas. Om tjänsteproducenten tillämpar ett certifierat kvalitetsstyrningssystem, ersätts kostnaderna för inspektion av en ny enhet (inspektionsavgift samt de resurser som den enhet som inspekteras använder vid inspektionen) av

kostnaderna för att införa och ta i bruk kvalitetsprogrammet samt kostnaderna för certifiering av det och därtill hörande administrativa kostnader.

Det finns inga uppgifter om kostnaderna för kvalitetsstyrningssystem på nationell nivå att tillgå liksom inte heller jämförelseuppgifter. Kostnaderna beror på organisationens storlek, och det uppstår mest kostnader i början av systemets livslängd. Det har beräknats att införandet av ett kvalitetsstyrningssystem i en organisation med 1 000 arbetstagare kräver en persons hela arbetsinsats under ett år, varefter samordningen av kvalitetsstyrningssystemet kräver en persons arbetsinsats på deltid. Ibrukttagandet och upprätthållandet kan också kräva andra personalresurser som stöder användningen. Dessutom ska för certifieringsauditeringen betalas ett belopp som för en certifieringsperiod på tre år beroende på organisationens storlek varierar från ett par tusen till några tiotals tusen euro. Sålunda kräver certifieringsförfarandet mer tid och dess omedelbara kostnader kan förväntas bli större, även om det inte går att lägga fram exakta beräkningar. En tjänsteproducents certifierade kvalitetssystem omfattar förmodligen flera av dess verksamhetsställen. Alltså beror den kostnadsbesparing som tjänsteproducenten i samband med certifieringsförfarandet får genom certifieringen på hur stor inspektionsavgiften är och på hur många de nya certifierade verksamhetsställena är. Ibrukttagandet av kvalitetsstyrningssystemet och hur lönsamt dess certifiering är beror dock också på till exempel den processnytta som uppnås samt olika intressentgruppskonsekvenser. En tjänsteproducent som väljer ett certifieringsförfarande kan sålunda i detta hänseende ur företagsekonomiskt perspektiv förväntas ha en minst lika god ställning som de aktörer som har valt inspektionsförfarandet.

När det gäller de offentliga finanserna utgörs kostnaderna för det föreslagna förfarandet av de beräknade kostnader på cirka 820 000 euro som uppstår för landskapen under övergångsskedet samt av inspektionsavgifterna för de nya verksamhetsenheter som inrättas. Förhandsinspektionen av nya sjukhusenheter blir en ny kostnad för de privata tjänsteproducenterna. Storleken på denna kostnad beror på inspektionsavgifterna. Man kan inte utgå från att det certifieringsförfarande som är ett alternativ till förhandsinspektionen ökar kostnaderna för de privata eller de offentliga aktörerna, eftersom användningen av alternativet är frivillig.